

Ympäristöoppi 5-6.lk
Arvioinnin tuki

Arvioitavat tavoitteet	5	6-7 6=osa toteutuu 7=kaikki toteutuu	8	9-10 9=osa toteutuu 10=kaikki toteutuu
<p>T1 synnyttää ja ylläpitää oppilaan kiinnostusta ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä auttaa oppilasta kokemaan kaikki ympäristöopin tiedonalat merkityksellisiksi itselleen</p>	<p>Oppilas luokittelee ohjatusti asioita ja ilmiöitä eri tiedonaloihin kuuluviksi</p>	<p>Oppilas tunnistaa ympäristöopin eri tiedonalat ja osaa luokitella asioita ja ilmiöitä eri tiedonaloihin kuuluviksi.</p>	<p>Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristöopin tiedonalojen merkityksestä</p>	<p>Oppilas kokee kaikki ympäristöopin tiedonalat merkityksellisiksi itselleen ja osaa antaa niistä esimerkkejä.</p>
<p>T2 ohjata ja kannustaa oppilasta asettamaan omia opiskelutavoitteita ja työskentelemään pitkäjänteisesti niiden saavuttamiseksi sekä tunnistamaan omaa ympäristöopin osaamistaan</p>	<p>Oppilas miettii ohjatusti jonkin tavoitteen työskentelylleen</p>	<p>Oppilas asettaa ohjatusti joitain tavoitteita työskentelylleen. Ja hän työskentelee ohjatusti niiden saavuttamiseksi.</p>	<p>Oppilas osaa asettaa omia tavoitteita pienille kokonaisuuksille ja työskennellä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.</p>	<p>Oppilas tunnistaa oman ympäristöopin osaamisensa ja osaa asettaa itselleen tavoitteita.</p>
<p>T3 tukea oppilaan ympäristötietoisuuden kehittymistä sekä ohjata oppilasta toimimaan ja vaikuttamaan lähiympäristössään ja - yhteisöissään kestävän kehityksen edistämiseksi ja arvostamaan kestävän</p>	<p>Oppilas osaa nimetä kestävään kehitykseen liittyviä asioita</p>	<p>Oppilas osaa kuvata jonkun/joitakin ympäristön uhkia ja keinoja edistää kestävää elämäntapaa.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla kestävän tulevaisuuden rakentamista tukevia ja uhkaavia tekijöitä. Oppilas osaa kuvata erilaisia keinoja lähiympäristön ja - yhteisöjen vaalimiseen, kehittämiseen ja niihin vaikuttamiseen sekä toimia</p>	<p>Oppilas osaa kuvata erilaisia vaikuttamiskeinoja kestävän kehityksen edistämiseksi ja toimii ohjatusti yhteisessä vaikuttamisprojektissa</p>

kehityksen merkitystä itselle ja maailmalla			ohjatusti yhteisessä vaikuttamisprojektissa.	
T4 rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	Oppilas muodostaa ohjatusti ympäristöopin ilmiöön liittyvän kysymyksen	Oppilas osaa muodostaa itsenäisesti aiheeseen liittyvän kysymyksen/kysymyksiä	Oppilas osaa muodostaa aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi.	Oppilas osaa muodostaa eri aihepiireihin liittyviä kysymyksiä, joita voidaan kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana.
T5 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä	Oppilas osaa toimia, havainnoida ja mitata ympäristössä ohjatusti	Oppilas osaa toimia, havainnoida ja mitata ympäristössä itsenäisesti. Oppilas osaa dokumentoida tuloksia ohjatusti.	Oppilas osaa toimia, havainnoida, mitata ja dokumentoida tuloksia ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa suunnitella pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa.	Oppilas suunnittelee itse tutkimuksia ja tulkitsee niiden tuloksia.
T6 ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin	Oppilas harjoittelee ohjatusti tutkimuksen tekemistä ja syy-seuraussuhteiden tunnistamista	Oppilas harjoittelee ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista ja hän osaa esittää jonkin tutkimustuloksen.	Oppilas harjoittelee ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista ja osaa tehdä yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista	Oppilas tunnistaa joitain syy-seuraussuhteita ja tekee johtopäätöksiä tutkimustuloksistaan. Hän osaa esitellä tutkimustuloksia eri tavoin.
T7 ohjata oppilasta ymmärtämään arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään	Oppilas osaa nimetä joitain arjen teknologisia sovelluksia.	Oppilas tietää jonkin arjen teknologisen sovelluksen toimintaperiaatteen. Oppilas osaa työskennellä ohjatusti kokeiluissa ja keksimisessä.	Oppilas osaa kuvata joidenkin arjen teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja antaa esimerkkejä niiden merkityksestä. Oppilas osaa työskennellä kokeiluissa ja keksimisessä yhdessä toimien.	Oppilas työskentelee yhdessä muiden kanssa teknologisessa ongelmanratkaisussa, esimerkiksi oman sovelluksen keksiminen tai muu kokeilu.

ja luomaan uutta yhdessä toimien				
<p>T8 kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen</p>	<p>Oppilas tunnistaa joitain arjen vaaratilanteita ja tietää kuinka niitä vältetään.</p>	<p>Oppilas tunnistaa arjen vaaratilanteita ja osaa kuvata turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja ensiaputilanteissa.</p>	<p>Oppilas osaa esitellä keskeisiä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä esimerkkien avulla. Oppilas osaa kuvata turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja ensiaputilanteissa, osaa käyttää niitä oppimistilanteissa sekä harjoittelee niiden perustelemista ympäristöopin eri tiedonalojen avulla.</p>	<p>Oppilas osaa esitellä keskeisiä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Hän perustelee niitä ympäristöopin eri tiedonalojen avulla.</p>
<p>T9 ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä</p>	<p>Oppilas osaa liikkua luonnossa ohjatusti.</p>	<p>Oppilas osaa liikkua luonnossa ja tehdä tutkimuksia ympäristössä ohjatusti.</p>	<p>Oppilas osaa toimia, liikkua ja retkeillä luonnossa ja rakennetussa ympäristössä ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa tehdä tutkimuksia ympäristössä ohjatusti sekä yksin että ryhmän jäsenenä</p>	<p>Oppilas osaa retkeillä luonnossa. Hän osaa tehdä tutkimuksia ympäristössä ohjatusti sekä yksin että ryhmän jäsenenä.</p>
<p>T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, innostaa oppilasta ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea oppilaan valmiuksia tunnistaa,</p>	<p>Oppilas tietää kuinka ryhmässä pitäisi toimia.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata ohjatusti esimerkkien avulla ryhmässä toimimiseen, kohteliaaseen käytökseen sekä tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä toimintamalleja.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla ryhmässä toimimiseen, kohteliaaseen käytökseen sekä tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä toimintamalleja ja harjoittelee niiden soveltamista eri rooleissa.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla ryhmässä toimimiseen, kohteliaaseen käytökseen sekä tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä toimintamalleja ja soveltaa niitä eri rooleissa.</p>

ilmaista ja säädellä tunteitaan				
T11 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti	Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa ohjatusti.	Oppilas osaa hankkia tietoa itsenäisesti ja käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksen välineenä ohjatusti	Oppilas osaa käyttää tietoviestintäteknologiaa tutkimusprosessin eri vaiheissa ja vuorovaikutuksen välineenä.	Oppilas osaa käyttää sujuvasti tieto- viestintäteknologiaa tutkimusprosessin eri vaiheissa ja vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti. Hän toimii vertaisohjaajana toisille.
T12 ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsiterakenteitaan ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä	Oppilas tunnistaa ympäristöopin keskeiset käsitteet.	Oppilas tunnistaa ympäristöopin keskeisiä käsitteitä, jotka liittyvät ympäristöön, ihmisen toimintaan ja niihin liittyviin ilmiöihin.	Oppilas osaa kuvata ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä ja omin sanoin.	Oppilas osaa kuvata sujuvasti ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä ja omin sanoin.
T13 ohjata oppilasta ymmärtämään, käyttämään ja tekemään erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä	Oppilas tunnistaa joitakin ympäristöopin keskeisiä malleja.	Oppilas osaa käyttää konkreettisia malleja ohjatusti ja tulkita niitä.	Oppilas osaa käyttää ja tulkita erilaisia konkreettisia malleja. Oppilas harjoittelee abstraktien mallien käyttöä	Oppilas osaa käyttää ja tulkita erilaisia konkreettisia malleja. Oppilas osaa käyttää ja tulkita joitakin abstrakteja malleja.
T14 ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan	Oppilas hakee tietoa eri tietolähteistä ohjatusti	Oppilas hakee tietoa eri tietolähteistä itsenäisesti ja harjoittelee	Oppilas osaa hakea tietoa erilaisista tietolähteistä ja valita joitakin luotettavia	Oppilas osaa hakea tietoa erilaisista tietolähteistä ja valita joitakin luotettavia

perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia		näkökulmien tunnistamista ohjatusti	tietolähteitä. Oppilas harjoittelee erilaisten näkemysten perustelemista ja osaa nimetä eroja eri näkökulmissa.	tietolähteitä. Oppilas osaa perustella erilaisia näkemyksiä.
<p>T15 ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen</p>	<p>Oppilas tunnistaa joitain kasveja ja eläimiä.</p> <p>Oppilas laatii pienen kasvion ja tutkii kasvin kasvua ohjatusti.</p> <p>Oppilas tunnistaa ruumiinosia ja elimiä.</p>	<p>Oppilas tunnistaa eliöitä ja niiden elinympäristöjä.</p> <p>Oppilas laatii pienen kasvion ja tutkii kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa ohjatusti.</p> <p>Oppilas osaa luetella elintoimintoja.</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvilajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä.</p> <p>Oppilas laatii ohjatusti pienen kasvion, osaa tutkia kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa.</p> <p>Oppilas kuvaa pääpiireittain ihmisen rakenteen, elintoiminnot, kasvun ja kehityksen.</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvi- ja eläinlajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä.</p> <p>Oppilas laatii laajemman kasvion, osaa tutkia kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa.</p> <p>Oppilas osaa kuvata eri elinten yhteistoimintoja (esim. luusto ja lihaksisto).</p>
<p>T16 ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geomediataitoja</p>	<p>Oppilas tunnistaa Suomen maapallon kartalta. Ja osaa nimetä oman maanosansa.</p>	<p>Oppilas tunnistaa maanosat ja valtameret. Hän lukee ja tulkitsee karttaa ohjatusti.</p>	<p>Oppilas osaa tunnistaa eri aluetasot, jäsentää omaa ympäristöään, hahmottaa opiskelemiaan alueita ja koko maapallon karttakuvaa sekä osaa kuvata alueellista monimuotoisuutta maapallolla.</p>	<p>Oppilas osaa tunnistaa eri aluetasot, jäsentää omaa ympäristöään ja hahmottaa opiskelemiaan alueita esim. erilaisten maantieteellisten tilastojen avulla. Hän hahmottaa koko maapallon karttakuvaa sekä osaa kuvata alueellista monimuotoisuutta maapallolla.</p>
<p>T17 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan</p>	<p>Oppilas tunnistaa arjen yksinkertaisen</p>	<p>Oppilas tutkii ja kuvaa yksinkertaisia fysiikan</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida ja kuvata yksinkertaisia</p>	<p>Oppilas osaa kuvata ja selittää yksinkertaisia fysikaalisia</p>

<p>ja selittämään fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä rakentamaan perustaa energian säilymisen periaatteen ymmärtämiseksi</p>	<p>fysikaalisen ilmiön. Hän osaa tutkia yksinkertaisia fysiikan ilmiöitä valmiin ohjeen mukaan ohjatusti.</p>	<p>ilmiöitä valmiin ohjeen mukaan yhdessä toisten kanssa. Oppilas osaa antaa jonkin/joitakin esimerkkejä liittyen energiaan, voimaan ja liikkeeseen.</p>	<p>fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas osaa käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja osaa antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta.</p>	<p>ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa. Oppilas osaa käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta.</p>
<p>T18 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä rakentamaan perustaa aineen säilymisen periaatteen ymmärtämiseksi</p>	<p>Oppilas tunnistaa arjen yksinkertaisen kemiallisen ilmiön. Hän osaa tutkia yksinkertaisia kemiallisia ilmiöitä valmiin ohjeen mukaan ohjatusti.</p>	<p>Oppilas tutkii ja kuvaa yksinkertaisia kemian ilmiöitä valmiin ohjeen mukaan yhdessä toisten kanssa. Oppilas tietää aineen säilymisen periaatteen.</p>	<p>Oppilas osaa havainnoida ja kuvata olomuotoja ja tuttujen aineiden ominaisuuksia sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas osaa selittää aineen säilymisen periaatteen avulla esimerkiksi veden kiertokulkua tai kierrätystä.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata ja selittää yksinkertaisia kemiallisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa. Oppilas osaa selittää aineen säilymisen periaatteen avulla esimerkiksi veden kiertokulkua tai kierrätystä.</p>
<p>T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämäntapaa, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa</p>	<p>Oppilas osaa nimetä terveyden kuuluvia asioita.</p>	<p>Oppilas osaa antaa esimerkkejä siitä, miten terveyttä voidaan arjessa edistää. Hän osaa kuvata elämäntapaa eri vaiheita ja murrosikään liittyviä tunnuspiirteitä.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata terveyden osa-alueita ja antaa esimerkkejä siitä, miten terveyttä voidaan arjessa edistää. Oppilas osaa kuvata elämäntapaa eri vaiheita ja selittää murrosikään liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.</p>	<p>Oppilas osaa kuvata terveyden osa-alueita ja antaa esimerkkejä siitä, miten terveyttä voidaan arjessa edistää. Oppilas osaa kuvata elämäntapaa eri vaiheita ja selittää murrosikään liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.</p>